Debreczen, 1899. XXVI. évfolyam 115. sz. Csütörtök, május 18.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

A határvonalon.

Debreczen, május 18.

A magyar parlament históriájában aligha volt még olyan jelentős határvonal, mint az, amelyikhez most eljutottunk: tegnap bezárták ez országgyülés második ülésszakát, ma megnyitották a harmadikat, királyi levéllel.

Ez az elmult ülésszak a maga sok háboruságával, alkotmányválságával, kormányváltozásával a közélet nagy megtisztulásának korszaka volt. A mint megtisztul a forró nyár fojtó, perzselő levegője egy jótékony, erős zápor után, a mely persze zivatarral jár: villámok czikázásával, tornyosodó felhők fölvonulásával, mennydörgéssel és forgószéllel. Hatalmas és sujtó förgeteg volt az, mely ebben az ülésszakban mindnyájunk szemeláttára végig tombolt a törvényhozás termein, az országon. — Néztük aggódva, dobogó szivvel remegtünk, mint a gazda, aki fél: termő erőt rejtenek-e méhükben az ég sötét hirnökei, avagy zúzó, pusztitó jégesőt?

Igaz, parlamentarizmusunk drága, féltett palántái porba zuzva, összesujtva hevertek az ádáz vihar után. Kitől függ ezután a sorsuk, ha nem a szerető, gondos kertésztől, aki jön és megtisztogatva őket, a sarat leöntözgetve róluk ismét fölegyenesiti, megkapálja köröttük az ázott földet, majd kést vesz elő és megnyesegeti az ágakat, hogy csak azok hajtsanak, viritsanak az eső után, amelyek jók és termő erejüek, a többiek pedig pusztuljanak félre. És igy azután egy pár nap mulva a vetemények, a fák, a bokrok felüdülve, frissen, erősen viritnak, tenyésznek tovább.

Jött Széll Kálmán a miniszterelnök és szerető gondjába vette mindazt, a mit a zugó vihar ért, amit a nehéz zápor megpaskolt. Láttuk és tanui voltunk ez elmult ülésszak után két hónapjában az ő munkálkodásának és örömmel szemléltük az egész ország föllélegzését, a tetterő és együttérzés megujhodását. Üdvös törvények jöttek létre a felfrissülés és ujjáalakulás e nevezetes korszakában.

És a mikor ez a munka, a renoválás munkája be volt fejezve, akkor bezárták az ülésszakot.

A szabadelvüpárt egységesen, tömören, meggyarapodott erővel áll előttünk a parlament históriájának e határpontján. Tettre készen várja a jövő munkáját, épen ugy mint a maga zászlaja alatt a többi párt. A vezető jelszavak különbözők, de csak ez választja el őket egymástól és nem többé a gyülölség, a harag, mely ezelőtt kétséggé menesztette őket egymás ellen.

Egy közös jelszó ott ragyog mindniknek lobogóján és ez az ország üdve. Ezért akarnak munkálkodni, mindenik ugy, a mint maga jónak látja, de türelemmel és békességgel az egymás elvei iránt. A szabadelvü párt már tegnap ujjáalakitotta a maga tisztikarát, bizottságait, és hogy ott az összeolvadás, a kölcsönös megértés mennyire tökéletes, mi sem bizonyitja jobban, minthogy az alelnökök sorában helyet foglal Szentiványi Árpád is, e régi puritán jellemü hazafi, ki azelőtt a nemzeti pártnak volt alelnöke.

De ezt a teljes megnyugvást, teljes egyetértést, összhangot tapasztaljuk minden téren most, a nagy harczok ülésszakának bezártával.

TÁRCZA.

Médun ur opálja.

(Franczia elbeszélés.)

Médun ur beült a nyitott kocsiba, mely az Avenue d'Antinen levő ház előtt állt, a hol minden délelőtt harmincz pisztolylövést szokott tenni a czéltáblára. Nem azért, mintha ez a sport Médun ur szájaize szerint lett volna. Nagyon szivesen heverészett volna tovább is a fürdő után, s olvasta volna külföldi lapjait. De a délelőttre megállapitott programm annyira szoritotta, hogy minden perczczel fukarkodni kellett.

Médán ur még egyszer megbizonyosodott a felől, hogy farkasebe kényelmesen fekszik-e lábainál a kocsiban, — azután parancsot adott az indulásra. Álmos szemekkel vizsgálta a szembe jövő magánfogatokat, lovasokat s a fülsiketitő zajjal elrobogó motorkocsikat. Medun ur ismerte a kocsit hajtó uraságokat, — a szépen földiszitett lovak árát. Istenem, ha az ember naponta egy bizonyos órában mindig ezen az utczán hajtat végig, akkor már nem érdeklődik semmi iránt. Alig is nézett utánuk. Médun ur petyhüdt vonásaiba csak akkor költözött élet, a mikor az Avenaue des Acacesba fordult be a kocsi. Itt mindig akadt valami uj, vagy egy pár sikkes ruha, vagy épen egy uj jelenség, egy uj csillag.

Médun ur megálljt kiáltott a kocsisnak, azután könnyed ugrással kinn termett a jó karban tartott homokon. S megkezdődött a napi programmja: rangjához illőleg, kellemesen mulatni a „Bois“ ban s kikeresni azt, a mi a szemre érdemes.

Az eb teljesen osztozott ura kedvtelésében: a selyemszalagos kis kutyákra, a nagy bernáthegyiekre rá sem tekintett, de a finom king-charlesokat figyelmére méltatta, azután pedig utánarugaszkodott egy orosz agárnak, mely nagy szökésekben futott el tőle.

Médun ur fütyölt, de az eb nem tért vissza. Megállt annál a pavilonnál, hol Médun ur bevégzett sétája után egy sandwichet szokott elfogyasztani egy pohár ürmössel, s láthatólag küzdött a szerelem és kötelesség között, mert az orosz agár ott hevert az üveges verenda lépcsőjén, — keskeny fejét a lábaira nyugtatva.

— Mi lelt, Ámi? kérdezte Médun ur bosszusan. Nem tudtál várni.

Egyszersmind kihuzta az óráját, — még esak háromnegyed tizenkettő volt, de ha már egyszer ott volt, hát csak belépett. De két pohár ürmöst kellett meginnia, — hogy az időbeosztást megint a rendes kerékvágásba hozza. Tekintetével gyorsan bejárta a helyiséget, szeme elsiklott a szép spanyol tánczosnő felett, kinek epedő szemeit unalmasnak, toalettjét föltünőnek találta. A többi többé-kevésbbé rizsporos, vörösszőke hajfürtös arczok is ismeretesek voltak előtte. Ami-ja és az orosz agár csak nem vezették őt az orránál fogva.

— Mint rendesen! mondá a pinczér néma kérdésére.

A pinczér ismét megjelent s miután biztositotta, hogy az ürmös valódi turini, Médun ur nagy unalommal nézte azt a hosszadalmas müveletet, melylyel a pinczér az italt a pohárba töltötte.

Hirtelen angol beszédet hallott maga mögött; valaki rendelni akart valamit. Médun urat mulattatta az az igyekezet, melylyel az illető pinczérrel meg akarta magát értetni. Médun ur végre megfordult, a következő pillanatban az idegen nő előtt állt s megadta a pinczérnek a kivánt fölvilágositást. A nő bájos mosolylyal s lágy pillantással felelt.

— Elragadó — gondolta magában Médun ur. — Megengedi asszonyom? S leült vele szemben. A mi már előbb áttelepedett hozzá.

A hölgy nagyon szép, nagy, karcsu alak volt, azzal az élannal, melyet a párisi asszonyok most soványitó kurával akarnak elérni; de ezt az élant még csak az amerikai missek tudták elsajátitani. Halvány finom arczán mélyen fekvő sötétszürke szemek ragyogtak; fogai kifogástalanok voltak, orra finom volt, nagyon mozgékony czimpákkal.

Mikor a nő fölemelkedett, Médun ur

Az egyedül elismert, kellemes izü, természetes hashajtó-szer a **Ferencz József keserüviz,** miért is általánosan kedvelté és rendkivül népszerüvé vált. A biztos és tartós hatásu **Ferencz József vizet** 10 világkiállitáson 10 aranyéremmel tüntették ki és egy háztartásban sem szabadna hiányoznia.

Soha jobb auspiciumok közt uj ülésszak még nem nyilt, mint a mostani harmadik; de soha egyikhez sem füződtek nagyobb, jogosabb remények az ország részéről, mint éppen ahhoz, amelynek csöndes, méltóságos üvertürje ma volt az országgyülés két házában. Ezen a határponton, — visszatekintve a sötét, viharos multba és előrepillantva a napsugaras, ragyogó jövőbe, — joggal várhatja a föld népe, hogy végre feledésbe boruljon az a szózat, mely mindeddig jogos panaszszal sóhajtotta: rég veri már a magyart a Teremtő . . .

Saturnus.

— **Szilágyi Dezső az igazságügyi bizottságban**. A képviselőház holnap választja meg bizottságait. Az igazságügyi bizottságba — mint értesülünk — ez alkalommal be fogják választani Szilágyi Dezsőt, ki ennek a bizottságnak valószinüleg elnöke is lesz.

Országgyülés.

— Saját tudósitónktól. —

Budapest, május 18.

Az országgyülés mindkét Háza ma délelőtt rövid ülést tartott, melynek egyetlen tárgya: a harmadik ülésszakot megnyitó királyi leiratnak kihirdetése volt. A képviselőház délelőtti tiz órakor tartott ülést, melyen a tegnap felolvasott királyi leiratot ujból felolvasták, mire Perczel Dezső elnök Széll Kálmán miniszterelnök helyett, aki ma kihallgatáson volt ő Felségénél, javaslatba hozta a Háznak, hogy a holnap délelőtt tiz órakor tartandó ülés napirendére az alelnökök és bizottságok választását tüzze ki. Miután a Ház egyhangulag hozzájárult az elnök javaslatához, az ülés néhány percz mulva véget ért. — Délutáni egy órakor a főrendiház tartott rövid ülést, melyen ismételten felolvasták a királyi leiratot. Ezután a főrendiház ujra alakult, megválasztva a bizottságokat, melyek némi változással a régiek maradtak.

A magyar kultura.

Debreczen, május 18.

Széll Kálmán miniszterelnök ma fogadta a Dunántuli közmüvelődési egylet küldöttségét, mely neki az egylet örökös diszelnökévé történt megválasztásáról szóló diszes oklevelet ünnepiesen átnyujtotta. Ennek a tisztelgésnek országos és politikai jelentőséget kölcsönzött Széll Kálmán nagy erejü nyilatkozata a magyar kultura feladatairól. Egy mondatát pedig, mely kell, hogy ezután jeligéje legyen minden közmüvelődési egyletnek, mi is kiszakitjuk annak a remek beszédnek szövegéből és ide tüzzük lapunk homlokzatára, mert ez a mondat egymagában is hatalmas vezérczikk. Mert a magyar kultura feladatát soha sem jellemezte még államférfiu oly bölcsen, oly igazán és találóan, mint Széll Kálmán ma, midőn ezt mondta:

„Minden talpalatnyi föld, melyet a kultura számára ebben az országban megnyernek, egy uj honfoglalás."

Arany mondás, arany igazság minden szava. Igenis, ha ezt az országot továbbra is meg akarjuk tartani magyarnak, ezt csak a magyar nyelv, a magyar érzés, a magyar izlés, a magyaros gondolkozás, rövid szóval kifejezve: a magyar kultura terjesztése által érhetjük el. A magyar állami hatalom erejét a magyar kultura támogatja, mert ahol a társadalom magyar, ott az állami és társadalmi élet czéljai összeesnek.

Miután — sajnos — a letünt századok irtózatos viharai között az államalkotó magyarság számban megfogyatkozott és más más, idegen kulturai központok felé gravitáló, onnét táplálkozó heterogén elemek helyezkedtek el az ország egyes vidékein, nekünk, magyaroknak, kik ezer évvel ezelőtt ezt a hazát vassal és véráldozatokkal elfoglaltuk, — majd évszázadokon keresztül megvédtük töröktől, tatártól, szlávtól, némettől, a minden oldalról reánk törő erőszakos ellenségtől, most békés uton ujból el kell foglalnunk ennek az országnak egyes vidékeit a magyarság számára.

A karddal és törykönyvvel megnéveremtettük a legfőbb állami hatalmat, — mely mindig magyar volt, most a kultura segitségével a modern nemzeti államot kell megteremtenünk és ennek részére kell területet hóditani az elméken és a szivekben.

A magyar nemzeti kultura fáradhatatlan tevékenységü bajnokainak tehát a feladatuk és a szerepük ugyanaz, mi volt ezer év előtt a honfoglaló ősöké, Árpád apánk vezérlete alatt; csak az eszközük és a terhük változott. Akkor az volt az erősebb és vitézebb, kinek keményebb volt a karizma, kinek rettenthetetlen bátorság lakott a szivében és igy nyers erővel, testi ügyességgel győzedelmeskedett ellenségei fölött.

Most a testi erő és ügyesség nem elég; most ehhez lelki derékség is kell, mert az lesz a győztes ebben az uj honfoglalásban, a ki minél több müvelt, tanult embert állithat hadsoraiba; ki minél derekasabban tudja fejleszteni a tudást, a felvilágosodást és minél sikeresebben tudja fölkelteni a finomabb életigények utáni vágyat. Mert ezek az erkölcsi erők teremtik meg a kulturát. Az ezer év előtti honfoglaláskor nyers tömeg állott a nyers tömeg ellen. Most a müveltség küzd a hátramaradottsággal szemben és a melyik kultura győzedelmeskedik ezen uratlan terület fölött, azé lesz a társadalom.

Ettől pedig az állam ereje függ. A hol az állam és a társadalom czéljai azonosak, ott az államhatalom is erős, a társadalom is erős, mivel egymást kölcsönösen támogatják.

Különben egymást rontják. Mert a hol a társadalmi tényezők folyton a nemzeti állameszme homlokzatával szemben találkoznak, ott az államhatalom, mint szivök mélyében gyülölt, elviselhetetlen kényszer jelentkezik, a melyet csak türnek, várva a kedvező alkalmat, hogy az igát lerázzák. Az ilyen vidéken a nemzeti állameszme tehát nincs biztonságban. Itt valóban ujra kell elfoglalni a hont a nemzeti állameszme számára.

Ime, a közmüvelődési egyleteknek ebben fekszik óriási feladatuk és müködésük ezért nyer különös fontosságot. Mert a közmüvelődési egyletek a magyar nemzeti állameszme uttörői, „pionnier"-jai. Társadalmi feladatot teljesitenek

---

az ajtóhoz kisérte, hol az orosz agár nyomban fölugrott s urnőjéhez csatlakozott. Médun ur elgondolkodva nézett utánuk, mikor a kis kerten áthaladtak.

Nem volt nehéz a pinczértől megtudta a nő nevét. Azonkivül pedig a nő telefonozott is.

— Kinek? kérdezte — Médun ur élénken.

A pinczér sajnálkozva vont vállat.

Médun urnak ma nagyon jó étvágya volt, a levegőt pompásnak, a sétát üditőnek találta, amint erről ebéd közben a feleségét biztositotta. Szerencse, hogy a mai villásreggeli csak négy fogásból állt, mert eszébe jutott, hogy néhány sürgős elintézni valója van.

Madame Médun fölsóhajtott. Két órakor a varrónőjénél kell lennie, használhatja a kocsit?

— Természetesen, gyermekem. Tudod, hogy délután többnyire gyalog szoktam járni.

Médun ur az ékszerészéhez ment, — ki ugy fogadta, mint a jó kuncsaftot szokás.

— Mondja csak kérem, mondá Médun ur izgatottan, — átalakitotta a melltüt?

— Bocsánatot kérek, még nem, ma akartam belekezdeni.

— Jó, jó, — mondá Médun ur türelmetlenül. Mutassa csak kérem. Látni szeretném.

A melltü sötét bársonytokban volt. Csodálatos egy opál volt, gyémánttal körülvéve. Magasan kiemelkedett a gyémántok közül, ugy, hogy halvány fénye mindenfelől érvényesült.

— Mégis csak tetszik, nagyon tetszik, — mondá Médun ur elgondolkodva. Eredetileg a szép spanyol tánczosnőnek szánta, de szemének az unalmas tekintete megváltoztatta a szándékát.

— Mondtam is, hogy kár lenne szét szedni, mert igy a hatása nagyszerü — mondá az ékszerész.

— Valóban? — kérdezte Médun ur elgondolkodva.

Azután a tokot lepecsételtette, hozzá mellékelte a névjegyét, pár sor udvarias irás kiséretében s mind a kettőt rendeltetési helyére küldette.

— Van még opálod? — kérdezte Madame Médun a férjét, mikor este hétkor ismét együtt ültek az ebédnél.

— Hogy van-e? Igazán nem tudom. Majd megnézem. De miért kérdezed?

— Mert az opál most oly divatos, — mondá a Madame fáradtan és unalmasan.

Valamennyi barátnőm opált visel, gyürüben, karpereczben, nyakon. Nagyon szép ékszerek. Ugy látszik, hogy valamikor nagyon kedvelt ékszer lehetett s hozzá még csupa régi, családi ékszer. Azelőtt egészen más volt a foglalásuk. Tudod, ugy, hogy az opál magasan kiemelkedett a gyémántok fölött.

— Elhiszem — mondá Médun ur szórakozottan.

— Ugy? Akkor nem is kell bővebben megmagyaráznom. Tehát, mint mondám: van még néhány darabod? Mintha valamikor nagyon sokat hoztál volna Mexikóból.

— Majd utánanézek. Kérlek, adj konyakot a kávéhoz s öltözzél föl, mert a kocsi már vár.

A kocsiban (az Operába menet) az asszony igy szólt:

Majd el is felejtettem. Oly kedves látogatóm volt ma, mikor a szabónőtől visszatértem. Képzeld, Anna barátnőmnek egyik kuzinja érkezett Párisba a férjével együtt s táviratilag kérdezték, hogy otthon vagyok-e. Az egész télen itt akarnak maradni. Nagyon kedves asszony, csak kissé fitos.

— Ah, mondá Médun ur részvéttel.

Az Operában Médun asszonyt az a szerencse érte, hogy egy szomszéd páholyban felfedezte a csinos amerikai asszonyt. Médun ur már az első felvonás alatt fölfedezte; mellette egy szép elegáns fiatal ur ült. Természetesen az ő délelőtti ismerőse volt, bársonyruhájának kivágásán a szikrázó opállal. Ugyan hogy viselje magát s mindenekelőtt ugyan hogy igazolja az ajándék elküldését. Bámulatos, hogy az ékszert minden szégyen nélkül

ugyan, de czéljuk összeesik a magyar nemzeti politika czéljaival. Ennek a nagy czélnak mélységes átérzése lüktet abban a mély gondolatokkal, fényes kijelentésekkel gazdag beszédben, melyet Széll Kálmán ma mondott el a Dunántuli küzmüvelődési egylet küldöttsége előtt. Az eseményszerü beszéd ugyan ennek a még szerény eszközökkel küzdő, de máris szép eredménynyel müködő egyletnek volt mondva, de az bizvást az egész országnak, minden igaz magyar hazafinak szólott.

És ezt a hathatós buzditást meg fogja érezni az egész magyar társadalom, mely a mily lelkesedéssel fogja olvasni Széll Kálmán nyilatkozatait a magyar kultura feladatairól, épp oly jólesően fogadja ezt a legelőkelőbb helyről jövő biztatást és utmutatást. Mert ezen a téren igazán a példák vonzanak. Egyetlen igaz szó a maga idejében és ilyen fontos helyről: gyujt, lelkesit, termékenyit. Eredménye pedig kiszámithatlan.

Buda halála.

— Hogy neveljük a leányokat. —

— Május 18.

Nem arról a Budáról van szó, a hol eddigelé bizonytalan, hogy mi van benne több: hamis husz filléres, vagy czigány gyerek; hanem arról a hőskölteményről, a melyet Arany János irt egy Buda nevü (valószinüleg Blau volt) urról, aki az által tette magát érdemessé a költő tollára, hogy meghalt.

Nos hát ez a hőskölteмény benne van a középiskolai tantervben és mert benne van, hát olvastatják azt a felső leányokkal is. Igen, csakhogy amikor Arany János ezt a költeményt megirta, elfelejtette azt „aprobálhatni“, a hogy például a Névy-féle stilisztika és a Mocnick-Schmidt számtan aprobálva vannak.

Komoly tanférfiak persze kedvetlenül, gyanus szemmel néznek minden aprobálatlan könyvet és hát nem csoda, ha ilyen sorsban részesült e héten egy leányiskolában a Buda halála is. A kisasszonykák, akik most veszneк tudomást arról, hogy Buda ur meghalt és hogy gyászos elhunytát Arany János versben nekrologizálta, az irodalom tanárának vezetése mellett most olvassák a hőskölteмény XII-ik énekét. Azaz csak olvasnák, ha minden harmadik-negyedik strófánál közbe nem hangzanék a tanár ur szava:

— Megálljunk! A következő stófán át fogunk ugrani.

És a kedves leánykák a tanár ur rendelése szerint vigan ugrándoznak keresztül a struflikon, mintha nem is irodalmi, hanem torna-órájuk volna. Az örökké nyájas olvasó, aki minden ugrándozás nélkül végigolvasta Buda halálát, bizonyára kiváncsi, hogy miért ugratja a tanár ur az ő növendékeit? Egyszerüen azért, mert azokban az aprobálatlan strófákban dekadens, romlott izlés, sőt mi több, ez a szó is benne van: szerelem.

Ime egy versszak, a melynél a leánykák ugranak:

Veti hamar leplét karcsu derekára,
Minden erén futkos szerelem hangyája,
Függő folyosón át az urához indul,
De megáll rettenve, utja közepén tul.

Hát ez a borzasztó egy strófa! Ezt nem szabad jónevelésü leányoknak olvasniok, mert ha olvassák: kedvet kapnak a karcsuságra (holott a német kultuszminiszter most tiltotta el az iskolás lányoknak a füző-viselést); megtudják, hogy a szerelemnek vannak hangyái is, sőt hogy egyáltalán van szerelem is, daczára annak, hogy az nincs benne az órarendben, de sőt a tantárgyak között sincs.

Ha már most ez ugrándozó tanmódszer általánossá válik, akkor irodalmi ismeretek helyett szaltómortálékat fognak a leányok elsajátitani. Ha pedig czenzura alá veszik a költeményeket, akkor ilyen irodalmi ismeretekkel fognak bevonulni a leányok a bonton-ba.

Kisfaludi következő versét:

Ülj mellém a kandallóhoz,
Föl van szitva melege.

igy fogják megismerni egyes leányiskolákban:

Üljön ön a Meidingerhez,
Melynek sok a melege.

Szép Ilonkában is van egy gyanus strufli:

Téged is, te erdők szép virága,
Üdvözölve tisztel e pohár,
Hozzon Isten egykor föl Budára,
Ősz apáddal a vadász elvár.

Ezt a strófát igy fogják átalakitani:

Emberi kor végső határáig
Eljen ön szemérmes hajadon,
Gyorsvonattal ha föl jön Budára,
Várni fogom kint a perronon.

Érdekes lesz ez a vers is:

Juhász legény, szegény juhász legény
Tele pénzzel ez a kövér erszény,
Megveszem a szegénységet tőled,
Ráadásul add a szeretődet.

ujabb kiadásban:

Juhász bácsi, szegény juhász bácsi
Itt az erszény, tele pénzzel: bácsi!
Megveszem a szegénységét, hogyha
Ráadásul egy-két birkát adna.

Ilyen tanmódszer mellett természetesen az erkölcs virulni fog és a gólya-legenda erősebben fogja magát tartani, mint valaha.

De vegyük komolyan a dolgot és vessük föl a kérdést, vajjon czélszerü dolog-e a leányokat vakon nevelni vagy helyesebb-e szót ejteni előttük a való életről, annak veszedelmeiről és az erény, meg a bün közötti különbségről? Két módszer van erre. Az angol és a franczia. Nálunk a franczia leánynevelési módszer kezd lábra kapni. A Sent Cyri zárdában neveljük mi is a leányokat és — bár dicséretes kivételek is vannak — kaschirozott életet mutatunk az ártatlanságnak az iskolákban épp ugy, mint otthon. És vajjon milyen eredményt mutat föl ezzel szemben a franczia erkölcsi statisztika? A legrosszabbat. Franczіaországban, ahol 16 éves korukig a zárda magas falai választják el a leányokat a való élettől, ahol tehát absolut vakságban nevelik az ártatlanságot: ott van az erkölcs a legsiralmasabb helyzetben. Ott bukik el az ártatlanság a legkönnyebben, ott van a legtöbb válópör, ott van a legtöbb házasságtörés, pedig ott van a legtöbb és legszigorubb zárda.

Az angol nevelési mód más, más is az eredménye. Ott nyitott szemmel nevelődnek a lányok és a tudásukkal védekeznek a sejtelem ellen.

Van nekem egy barátom, aki szenvedélyes macskakedvelő. A macska nagyon szereti a tejet és ha szerét teheti, hát elpusztit egyszerre egy lábassal is. Ennek daczára az én barátom ugy neveli az ő cziczáit, hogy azok egyszerüen elkerülik a tejes köcsögöket és csak egerekre vadásznak. Ha elzárná a tejes köcsögöket a nyivákoló cziczák elől, biztos, hogy ha csak egyszer is nyitva felejtené a szekrényt, a cziczák mind fölnyalakodnák a tejét, de mert a körül járnak, hát eszükbe sem jut tejet nyalakodni.

Ez a cziczanevelés tej-filozófiája.

Carolus.

---

viselte. S férjének ne lenne kifogása a felesége sikerei ellen?

Mintha csakugyan nem lenne. Mert alig hogy a két nő üdvözölte egymást, az amerikai ur átjött a páholyba. Mudun ur nyitott neki ajtót — és meghajolt előtte.

— Ön nagyon kegyes — mondá az idegen, megszoritva Médun ur kezét. — Alig léptünk Párisba, ön nyomban ily fejedelmi ajándékkal tisztel meg bennünket. A feleségemnek oly nagy örömet szerzett vele, hogy az opált mindig hordani akarja.

Médun ur elháritott magától minden köszönetet s az est folyamán alkalma volt a két idegent jól szemügyre venni. Fülig szerelmesek voltak egymásba s hálásan Médun ur iránt. Az asszonyka kérte is „Médun papát“, hogy holnap kalauzolja őket a Louvreban. Médun ur fájdalmasan mosolygott.

Mikor hazaérkeztek, Madame Médun álmosan mondá:

— Nagyon jó vagy barátaim iránt s valóban megleptél vele. Tehát olvastad Anna levelét. Hanem az opálokat már meguntam. Az ékszerészek már nyakrafőre utánozzák a régi foglalást s ezzel az ékszer sokat veszt eredetiségéből.

Médun ur is ugy találta. S elgondolkozott azon, hogy annak daczára nagyon szépen állt volna a kis spanyol tánczosnőnek.

Fiat justitia.

Debreczen, május 18.

Egyik közeli kisvárosban történt.

A polgármesterhez egy reggel fejét vesztve rohan be az ellenőr.

— Tüz van? — kérdi ijedten a polgármester.

A megriadt ember széket keres magának, kigombolja félig a mellényét és nagyokat fujva mondja:

— Oh, Istenem... Ki hitte volna... Ki hitte volna!...

— Mit, mit?

— Hiányzik...

— Micsoda?

Az ellenőr a térdére teszi szürke kalapját, melyet eddig legyezőnek használt és szemöldökeit magasra huzva, szomoruan mondja:

— Pénz!

— Hát miért nem mondod? — kérdi meghökkenve a polgármester.

Azzal fölteszi a gallérját, nyakkendőt köt és mialatt elkészül a toillettjével, apróra kikérdezi az ellenőrt. A hiány 1200 frt... A pénztáros mindent bevallott... Nincs más hátra, mint gyülés elé vinni a dolgot...

A gyülés összeült. A városatyák kérlelhetetlen fölháborodással jelentették ki:

— Elcsapjuk!... Elcsapjuk a sikkasztót!

— Nem lehet — kiáltotta ekkor közbe egy hang.

Mindnyájan odanéztek. A hang, a ki kankalinsárga inget, arany rojtos Kossuthnyakkendőt és vadgalamb szinü nadrágot viselt, tovább folytatta:

— Nem csaphajuk el. Hiszen családos ember!

A teremben pillanatra mély csönd támadt. A hang, aki az előbb megszólalt, meggyőző erővel tette hozzá:

— Öt gyermeke van a nyomorultnak...

A pénztáros meg volt mentve. Senki se vonta többé kétségbe, hogy ez a könnyelmü, szegény ember elmozdithatatlan. Másfelől mindnyájan érezték, hogy az elkövetett hiba példás büntetést követel. Végre is a kényes ügyet a polgármester inditványa oldotta meg:

— Fiat justita! Minthogy a sikkasztás büntette okvetlenül megtorlást involvál és minthogy a pénztáros családos ember, inditványozom tehát, hogy függeszszük föl helyette a főjegyzőt...

S a felzugó helyeslés között ezzel a világos indokolással fejezte be szavait:

— A főjegyző ugyis garçon ember, nyugodtan elcsaphatjuk . . .

Es elcsapták.

Válasz a Debreczennek.

Debreczen, május 18.

A *Debreczen* május 16-iki számában Hajduvármegye közgyüléséről czikkezve megtámadja *Degenfeld* József gróf főispánt azért, mert a megyei közgyülés a jelenlegi kormánynak bizalmat szavazott. Elmondja azt is, hogy ugyan csak ez a közgyülés hónapokkal ezelőtt nagy lelkesedéssel *Bánffy* Dezső bárót ajándékozta meg bizalmának nyilvánitásával, miből laptársunk azt következteti, hogy a főispán ezáltal állását akarta megerősiteni, mely a *Széll* Kálmán kormányelnöksége kezdetén hajszálon függött. Lehet, hogy a miniszterelnök közölte laptársunkkal az egyes főispánok menesztésére vonatkozó szándékát, mi azonban ugy tudjuk, hogy a mi főispánunk, kinek politikai megbizhatóságát, nagy munkaerejét és a főispáni székre való rátermettségét a *Tisza* és *Bánffy* kormány megbecsülte, a mostani kormány is nyereségnek tartja közigazgatásunkra nézve. Hogy pedig a megye bizalmat szavazott a *Széll* kormánynak ebben nem látunk semmi inkonzekvenciát, se hálátlanságot *Bánffy* iránt, mert a szabadelvü párt nem üz személyi politikát, hanem a szabadelvüség, a liberalizmus szolgálatában áll.

Széll Kálmán átvevén a királyi kegytől elhalmozottan önkényt távozó *Bánffy* báró örökét, ugyanabban az irányban halad, mint elődje s mig a szabadelvü politika zászlóját lobogtatja — a minthogy lobogtatni is fogja — épp ugy megérdemli a törvényhatóságok bizalmát, mint *Bánffy* báró abban az időben, midőn a kormány élén állt. Végül ne feledje el laptársunk, hogy ha valaha bekövetkeznék az az idő, hogy a mostani kormány ellentétbe jönne azokkal a liberális elvekkel, melyeknek megvalósitása mai *programmja*, mi szabadelvüek leszünk az elsők, kik *veto*-t fogunk kiáltani, mert mi elsősorban *magyarok* vagyunk s csak azután *politikusok*. Az a bizonyos *hajszál* pedig, melyet laptársunk emlit olyan erős, hogy azt csakis a főispán önkéntes akarata szakithatja el. Erőssé tette azt a kormány bizalma, a megyének és Debreczen sz. kir. városnak nagy érdekei és a tisztelet, a mely *Degenfeld* József grófot mint főispánt és embert körülveszi.

Hogy pedig az inkonszekvenciáról is szóljunk, nem érzi-e *Debreczen*, hogy ő és pártja következetlen, midőn perhorreskálják a *Széll* Kálmánnak megszavazott bizalmat. Hiszen éppen a függetlenségi párt volt az, mely *Kárpátoktól Adriáig* hosannát zengett az uj kormánynak és annak fejének. Uj epochát jósoltak lapjaik hasábjain a magyar hazának, romokba látva ama szerintük *korhadt oszlopokat*, melyek a *Széll* Kálmán erős kezeérintésére leomlottak. Mit szólnak ezen következetlenséghez *Kiss* Albert, *Thaly* Kálmán képviselő urak, kik szintén bizalommal vannak a mostani kormányelnök iránt?

Ezekből kifolyólag tehát immár világos, hogy nem *Degenfeld* József gróf, nem *Hajduvármegye* törvényhatósági bizottsága következetlen, hanem laptársunk, mely most azért neheztel, mivel a megye éppen annak a kormányelnöknek szavazott bizalmat, kit nehány héttel ezelőtt az ellenzék providenciális férfiunak tartott.

Ha pedig egy véleményen vagyunk, minek a gáncs, minek a támadás?

(—cz.)

Legujabb.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósitójától. —

A képviselőház ülése.

Budapest, május 18. (Ér. d. u. 2 ó.) A képviselőház mai alakuló ülésén megválasztották alelnökökké százhatvanhat szóval *Tallián* Bélát, százengyvenegygyel pedig *Dániel* Gábort; tizenhat szavazatot *Györy* Elek, egy szavazatot pedig *Mezey* Mór kaptak. Az uj házszabályok értelmében a választások titkos levén, az urnát körülálló képviselőket zajos „rendre“ felkiáltásokkal hivták a helyükre. A bizottságok és jegyzők megválasztása, az osztályok kisorsolása következett ez után. Az ülés végére *Ugron* Gábor interpellácziót jelentett be a haagai békekonferenczián Magyarországnak képviseltetese miatt.

A debreczeni kiskereskedők deputácziója.

Budapest, május 18. (Érk. d. u. 3 órakor.) A debreczeni kiskereskedők deputácziójat ma fogadta *Lukács* László miniszter. A deputáczió szónoka dr. *Popper* Mór ügyvéd kifejtette, hogy az italmérési törvényjavaslat némely szakasza sérelmes és azoknak módositását kérte. A miniszter biztatólag válaszolt.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára irni, ha lehet porzó nélkül!

—

— **Emléktábla az oratóriumban.** Emlitettük már a debreczeni főiskola ifjuságának ama hazafias szellemü mozgalmát, hogy emléktáblával készül megjelölni az oratóriumot, a kollegiumnak azt a történelmi nevezetességü helyiségét, melyben a nemzetgyülés 1849-ben közel öt hónapig tartotta üléseit. Az országos jelentőségünek tervezett ünnepélyt f. évi junius 4 ére tüzte ki a rendezőség s az emléktáblát az oratórium falain belül óhajtották felállitani. De mint értesülünk, sem az ünnepélyt nem tarthatják meg junius 4 dikén, sem az emléktáblát nem illeszthetik az 1849-diki országgyülés termének belső falaira. — A főiskola igazgatótanácsa tegnap tárgyalta az ifjuság idevonatkozó kérelmét, amelyben az emléktábla felállitására engedélyt kérnek a kollegium tulajdonosától, a tiszántuli egyházkerülettől. A kérvény a gazdasági tanács meleghangu pártolásával került az igazgatótanács elé, — ugy azonban, hogy a táblát ne belől, hanem kivül állitsák fel a lépcsőházban, az oratórium két bejáró ajtaja közé, — még pedig azért, mert e helyen jobban szembeötlik és bárki által is könnyebben megtekinthető. Igy vélekedik az igazgatótanács is s ilyen értelemben terjeszti jóváhagyás végett a május 24-én kezdődő egyházkerületi közgyülés elé az ifjuság kérelmét. — Az ünnepély idejére nézve pedig azt javasolja, hogy az a jövő iskolai év elejére tüzessék ki s ezt a halasztást azzal indokolja, hogy az ifjuság nem mutatta be az ünnepély programmját s miután most vakáczió van az ifjuság közgyülésre május 25-ig ugy sem hivható össze, — a programm ilyen rövid idő alatt jóváhagyás végett nem terjeszthető elő. Felhivandó tehát a tanárikar, — hogy a hazafias ünnepély sorrendjének összeállitásáról gondoskodjék, s azt tudomásvétel végett annak idejében mutassa be a kerületi elnökségnek. Az emléktábla szövegéhez a mely már meg van állapitva, teljesen hozzájárult az igazgatótanács.

— **Debreczen világitása Felső-Dernáról.** Városunk közvilágitásának ellátásáért versengő vállalatok közé a Magyar Aszfalt Részvény Társaság is belépett tegnap a közgyüléshez czimzett ajánlatával. Ez a társaság felső-dernai (Biharmegye keleti része) villamosságfejlesztő telepéről vezetné a villamos világitást Debreczenbe s a villamos erőt átengedné ugy a helyivasut üzemének hajtására, mint olcsó árért ipari czélokra. Az ajánlat mellé semminemü óvadék nincs csatolva.

— **Teljes tanácsülés.** A városi tanács tegnap d. u. gr. *Degenfeld* József főispán elnöklése mellett teljes ülést tartott, amelyen mint állandó választmány a májusi rendes közgyülés tárgyainak egyrészét látta el javaslattal. A *torna egylet* házainak és libakerti földjének átvételét 26.000 frt adósság elvállalásával együtt, ugy, amint a jog- és pénzügyi bizottság is véleményezte, javasolni fogja a közgyülésen. Ezek az ingatlanok jóval többet érnek a terhelő adósság összegénél s igy a város nem rossz üzletet csinál, amibe már csak a jobb sorsra érdemes tornaegyletre való tekintetből is belemehet a város közönsége. A *kilenczedik gyógyszertár felállitását* az egészségügyi bizottsággal egyetértőleg a tanács is pártolja. Az uj patika helyéül az Árpád-tér (Csicsogó) környékét jelöli ki. A házipénztárnak *helypénzekből* 4400 frt, *katonatartási* váltságdijakból 240 frt, *behajthatatlan követelése* van előző évekről. A tanács ezeknek törlését inditványozza. Különben is 4400 frt behajthatatlan helypénz kilencz esztendőről 62,000 frt kivetéssel szemben aránylag kevés. A *hajduk fizetésének* évi 10 frttal való emelését pártolólag terjeszti közgyülés elé a tanács, de már a *dijnokok drágasági* pótlékát, épen ugy mint özv. *Polgári* Sándorné kegydijának megadását nem javasolja. Utczaszélesités czéljából szükséges telekvétel felett is lesz alkalma határoznia a közgyülésnek. Ugyanis a tanács inditványozni fogja, hogy *Nyiri* Géza sz.-annautczai házastelkét (néhai Ujházi Ede háza) 13.000 frtért vásárolja meg a város. A tanács május 30-án még egyszer teljes ülést tart s ekkor tárgyalja az 1898. évi zárószámadásokat.

— **Jegyzői vizsga a vármegyénél.** Hajduvármegyénél ma délután jegyzői vizsgát tartanak. A vizsgálóbizottság elnöke a gyásza miatt akadályozott *Weszprémy* Zoltán vármegyei főjegyző helyett *Rásó* Gyula kir. tan. alispán. Két jegyző, *Kiss* Lajos és *Fodor* Imre vizsgáznak a bizottság előtt.

— **Letört virág.** Mélységes gyász érte *Weszprémy* Kálmán vármegyei levéltárnok családját. *Ilonkát*, a 16 éves szép leánykát, életének szép tavaszán, a

remények, vágyak sejtelmek ábrándos korszakában, amikor az élet legszebb, a világ legkedvesebb, — hirtelen elragadta a halál. Megdöbbenve a sors e kérlelhetetlen intézkedésén, igaz részvéttel tekintünk mi is a bájos gyermek szomoru ravatalára s szivből kivánunk a fájdalmukban megrendült szülőknek enyhülést, a mérhetlen csapásban vigasztalást és megnyugvást. A halott hült tetemeit ma délután 5 órakor tartandó rövid ima után Böszörménybe viszik és itt helyezik örök nyugalomra a családi sirboltba.

— **Parlagi Vilma szerencséje.** A hajdudorogiak bizony nem gondolták volna, — hogy egyik földijöket valamikor herezegi korona fogja ékesiteni. — Pedig a csuda megtörtént: *Parlagi*-Brachfeld Vilma festőmüvésznő, a ki 1864 ben Hajdu Dorogon született, férjhez ment egy valóságos orosz herczeghez. Az érdekes hirt már tegnap táviratainkban közt jeleztük. — Az esküvőt titokban tartották meg. A herczegnő a minap Berlinben járt s maga mondta el házasságának történetét néhány ismerősének. Parlagi Vilma első férje *Krüger* dr. volt, a kitől azonban már régebben elvált. A szép asszony az 1883-iki müncheni nemzetközi kiállitáson tünt föl, ahol egyik festményével elsőrendü aranyérmet nyert. 1884-ben megfestette a maga arczképét s a budapesti tárlaton mindenki megcsodálta tökéletes szépségét Kossuth Lajosról ő festette az egyetlen olajfestményt, a mely természet után készült; a kormányzó ugyanis többször ült a müvésznőnek. Kiválóbb alkotásai még: Bismark herczeg, Moltke gróf és Pejacsevich grófné életnagyságu képe. Legutolsó szereplése nagy feltünést keltett, mert nem kisebb ez, — mint II. Vilmos császár protekeziójával jutott a berlini mükiállitás nagy aranyérméhez. A herczegnő Wiesbadenben fog lakni állandóan.

— **A „Petőfi-Dalkör"** folyó évi május hó 19-ik napján, azaz pénteken délután 6 órakor a Nagy-csapó-utcza 35. számu háznál választmányi ülést tart *Komlóssy* Arthur elnöklete alatt. Az ülés tárgyai: 1 Alapszabályok módositásának jóváhagyása és kinyomatása. 2. Egy nyári mulatságnak rendezése. 3. Módositott alapszabályok folytán alakulás és tisztujitó közgyülés tartása. 4. Tagsági és folyó ügyek.

— **Öngyilkos aggastyán.** *Varga* Péter 76 éves h.-böszörményi lakos életuntságból a kutba ugrott. Napok mulva találták csak meg holttestét a kutban s akkor jöttek csak rá, hova lett az öreg.

— **Nagyhatalom a főszolgabiró.** Csongrádról irják: Egy busmagyar állitott be a napokban Mátéffy Kálmán csongrádi főszolgabiróhoz azzal a kéréssel, hogy őt kegyesen föloldozná. A főszolgabiró nagyot néz az atyafira: „Hát hogy oldozzam fel, mikor nincs — megkötve? — Hej, nem is ugy — felel a busmagyar. Gyónni voltam a Hegyi főtisztelendő urnál, de nem oldott fel. Mondok, a főszolgabiró ur van olyan nagy hatalom, hogy megtehetné és feloldozna. — Hát igaz, hogy nagyhatalom a főszolgabiró, de bünök alól feloldani — ha a szelid páter nem akarja, csak a püspöknek áll hatalmában.

— **Katonaváltság.** Felhivatnak mindazon háztulajdonosok, a kik házaikat f. 1969. évi május 1-től 1900 évi május 1-ig terjedő egy évre a katonatartás kötelezettsége alól magváltani óhajtják, hogy ez iránti kérelmüket szóval vagy irásban junius hó 1-ig a katonai és illetőségi ügyosztálynál (városháza, I. emelet) d. e. 9-től 12 óráig; d. u. 3—5 óráig annyival is inkább bejelentsék, mert a későbbi jelentkezések figyelembe nem vétetnek.

— **Öngyilkosság.** Ma délben *Sányi* Ferencz 55 éves földmivelő, mig a felesége Érmihályfalván járt, a gólya-utcza 6. sz. házban felakasztotta magát s meghalt. A boldogult elmebajos volt. Szomoru végét feleségén kivül gyermekei is gyászolják. A szerencsétlenség szinhelyén *Balkányi* Ede dr. és *Zajthy* őrsparancsnok jelentek meg.

— **Leányok majálisa.** Virágfakasztó junius első napján élő virágokkal telik meg a Dobos pavillon tágas terme. A Dóczy-féle felső leánynevelő intezet növendékei, csupa müvelt, bájos ifju leánykák majálisa lesz ezen a napon. Az élet legpoétikusabb szakának gyönyörü napja lesz ez, amely örömet okoz a szülőknek is és mindazoknak, akik az ifjuság boldogságát tiszta örömmel tudják szemlélni.

— **Öngyilkos talmudista.** Tegnapi számunkban már megirtuk, hogy a népkertben egy fiatal ember kétszer mellbe lőtte magát. Az öngyilkos *Mayer* Mór talmudista. Böszörménybenulakott, tegnap délután jött Debreczenbe s a vonatról leszállva egyenesen a népkertbe ment, hol meglőtte magát. Mikor a lövés zajára hozzásiettek, élt, eszméleténél volt, de az égető fájdalom s a kinok halálfehérré változtatták arczát. Első segélyben *Czakó* Zsigmond dr. orvos bábaképezdei tanársegéd részesitette, — majd megérkezett *Varga* Emil dr. ker. orvos ki az öngyilkos sebeit bekötözte s kiszállittatta a kórházba. Mayer Mór még élt, mikor a kórházba vitték. Sebe — mindkettő sulyos s még nem tudni, megmarad-e életben. Hozzátartozóit táviratilag értesitették az esetről.

— **Halálos végü baleset.** H.-Böszörményben *Fehér* Imre ottani lakost, mikor ménesét nézegette, egyik mén ugy megrugta, hogy estére kiszenvedett.

— **Ideges némaság.** Bresgennek hivják azt az angol gégeorvost, aki most az ideges betegségeknek egyik sajátságos csoportjára hivja föl a figyelmet. Főképpen ideges nőknél fordul elő, ugymond, hogy napjában többször változik minden igazi ok nélkül a hangjuk, egyszer rekedt, azután ismét tiszta, végül beáll a teljes nyugtalanság, amely hosszabb vagy rövidebb ideig tart, ahogy éppen a veszedelmes betegségnek tetszik. Tessék már most elképzelni, mit érezhet magában az az asszony, akinek társalgás közben egyszerre elakad a hangja, talán épen akkor, amikor a barátnője legujabb kalapjáról akart nehány kritikus megjegyzést tenni. De nemcsak asszonyoknál, hanem ideges férfiaknál is előfordul ez a betegség és érdekes, hogy épen olyankor tőr ki, a mikor legtöbb szükség van a hangra, az izgalmas szóváltás és pörlekedés perczeiben. Nem ritkán énekesekkel és szónokokkal esik meg, hogy énekük vagy beszédük közben mondja föl a hangjuk a szolgálatot s hiába minden, nem tudnak tovább énekelni vagy beszélni. Ezek azonban még a kisebb betegségek és Bresgen dr. azt mondja, hogy könnyü őket meggyógyitani egyszerüen az idegrendszer kellő ápolásával; vannak azonban sulyosabb esetek, amikor az igy eltünt hang napok mulva sem tér vissza. Igy pl. ő hozzá vittek egy huszonkét éves asszonyt, aki már két hét óta nem tudott beszélni; hiába gyógyitották mindenféleképp, a hangja sem akart visszatérni, mig végül Bresgen azt suggerálta neki, hogy ha ő két ujját a torkára illeszti, akkor majd tud beszélni. Az asszony beszélt is, de a mint az orvos levette torkáról két ujját, — a hangja ismét elakadt; ekkor azt szuggerálta neki az orvos, hogy ha saját két ujját teszi a torkára, akkor is tud majd beszélni. Az asszony csakugyan tud most beszélni igy is és Bresger dr. annak a reménynek ad kifejezést a fölolvasásában, a melyet erről a betegéről tartott, hogy igy fokozatosan sikerül majd teljesen visszaszerezni az asszony beszélő képességét.

— **Adakozások a „Petőfi-Dalkör"-nek.** Szücs Etus k. a. gyüjtő iven a következő adományok folytak be hozzám — a zászló-alapra: Szücs Etus 1 frt, Szücs Julia 1 frt, Veinberg 50 kr, N. N. 20 kr, N. N. 50 kr, Sz. M. 1 frt, Schmidt S. 50 kr, N. N. 50 kr, Janatka Alajosné 50 kr, Grünfeld Dávid 50 kr, Jánossy József 50 kr, Kovács Béla 30 kr, Papler Margit 20 kr, Szücs Eszti 40 kr, N. N. 30 kr, N. N. 30 kr, Helebranth Gyula 50 kr, Huszár Miklós 30 kr, Matos György 30 kr, Dézsi Lajos 50 kr, Ó. 20 kr, P. G. 20 kr, N. N. 10 kr, Sz. F. 10 kr, Herczegh János tanitó 1 frt, K. J. 20 kr, N. N. 30 kr, Gajdi István 50 kr, Bátori József 1 frt, Bujdosó András 20 kr, M. 20 kr, N. N. 20 kr, Csapó 50 kr, Kbz 25 kr, Julius 10 kr, Augusztus 20 kr, összesen 15 frt 05 kr. Továbbá a gyüjtő-iven kivül adakoztak: A „Debreczeni Első Takarékpénztár" 10 frt, Pongrácz Hermina 50 kr, Boruzs Béla 50 kr, Vetéssy Béla 50 kr, a fenti összeggel együtt 26 frt 55 kr. Kisebb adományokból 3 frt 10 kr, összesen 29 frt 65 kr. Ezen összeggel a zászló-alap, mely eddig 309 frt 38 kr volt: 338 frt 93 krra emelkedett. Fogadják a szives adakozók és a mélyen tisztelt lelkes, kedves kis gyüjtő kisasszony a kör nevében nyilvánitott hálás köszönetemet. Nagy Ferencz, a „Petőfi-Dalkör" pénztárnoka.

— **Csaló apáczaruhában.** Nemrég egy bénának látszó apáczaruhába öltözött koldus járt H.-Dorogon és egy kis leány kiséretében könyöradományokat gyüjtött. Gyanut annyira nem sejtettek, hogy a könyöradomány gyüjtésre az engedélyt megadták. Hanem végre valamikép elárulták magukat, ugy hogy a hatóság a szokottnál kissé kiváncsibb lett a kéregetők kiléte iránt. És kiderült, hogy a kéregető, nemcsak hogy nem apácza, sőt nem is nő volt, hanem egy szélhámos férfi, a kiséretében levő gyermek pedig nem leány, hanem fiugyermek. A csalókat letartóztatták.

— **Elrágott levelek.** A főpiacz egyik mellék utczájának sarkán ma reggel pajzán népünnepet rendezett egy kormos mesterlegény. Az ifju, akinek mesterségét nem lehet tudni, mert hétfőn reggel nemcsak a kovácslegény kormos, egy eltévedt egeret fogott valahol az aszfalton s a megrémült állatkát belécsusztatta egy levélszekrénybe, azután távozott egy ötlettel gazdagabban. A jelenet az egybegyült utczai közönség egyhangu helyeslésével találkozott, csak az őrtálló konstáblert hozta némikép zavarba, mert az ilyen szokatlan esetekre aligha van utasitása. Fölemlitjük a dolgot, hogy ne legyen Debreczenben egyetlenegy csudálkozó ifju sem, ha ma délután ilyenforma leveleket hord szét a posta:

Kedves . . . .

Tegnap nem . . . . . mert . . . a néni.
Ma délután . . . . . előtt várlak . . .
és fél órakor. Ismertető jel egy . . . . . .
a kezemben. . . . . .

A kipontozott részt az egér rágta ki. Az egyetlen bürokrata, aki nem a tollat rágja, hanem a papirost.

— **A csuz- és köszvényes bántalmak** legbiztosabb gyógyszere az a hires csuz- és köszvény elleni kenőcs, melyet Zoltán Béla udvari szállitó budapesti gyógyszertárában lehet üvegenként 1 frtért kapni. E páratlan szer csodás hatásáról, mint értesülünk, ezer és ezer ember győződött már meg.

— **A katonák panasza**. Szeretik a katona népséget, de csak messziről, mert bizony sokszor veszedelmet hoz! elszereti az asszonyokat, kipusztitja az éléskamrát. Igy bizony érthető, hogy sokszor nem szivesen fogadják, mikor valahol egy katonai kirendeltség hosszabb időre meg száll. Pedig hát ennek meg kell lenni s a katonának szállásra, étel-italra van szüksége s az a panasz, hogy ezt nem kapják meg mindig. Megtörtént, hogy az előre értesitett község minden előkészület nélkül fogadta az elszállásolásra küldött katonaságot. Ennek elejét veendő, a belügyminiszter szigoru rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a községeket a kirendelt katonaság kellő fogadására figyelmeztessék.

— **Érdekes statisztika**. A debreczeni tisztviselők, önsegélyző egyesülete egyéb kedvezmények között abban is részesiti tagjait, hogy a szinházi jegyeket mérsékelt áron kaphatják. — Az elmult szinházi évad alatt eladott tagjai részére 63 páholyt, 567 első rendü, 317 másod és 129 harmad rendü támlásszéket s 26 darab erkélyülést. — A szinigazgató kapott a jegyekért 978 frt 90 krt, az egyesület haszna volt 23 frt 93 kr. s a tagok nyeresége 302 frt 37 krt tett ki.

— **Szérakozott apa.** A Jugend e heti számában jó apróságot olvasunk X. gimnáziumi igazgató tiz élő gyermek boldog spja. Természetesen nagy élénkség van a aazban. Kivált mikor a mama nincs otthon. Az igazgató már több izben hagyta oda iróasztalát, hogy csendesre intse apró keregét. De a gyermekek csak tovább lármáznak. Erre az öreget elhagyja a béketürés és a gyermekeket a hálószobába kergeti, és bár hat óra van csak, alvást parancsol. A gyermekek nagyon szaladnak, kiabálnak, kivált az egyik kis leány. Erre az öreg megveri a kis főkolompost. Mikor a mama hazajön, a megvert kis leány panaszkodik, hogy megverte az igazgató ur.

A mama meggyujtja a lámpát, hogy meggyőződjék, ki nevezi a papát olyan furcsán.

Rohan le a férjéhez :

— Mit csináltál ?

— Irtam.

— Megvertem egyik kislányt.

— Igen, de éppen az a báróné kisleánya ; csak vendégségbe jött a mi Margitkánkhoz. Mit szól majd a báróné ! ?

— **A krajczár vége**. Még mindig sok krajczár van, kivált a falusi nép között, forgalomban. Ismételve is figyelmeztetjük a közönséget, hogy a kopott krajczárokon mihamarább adjanak tul, mert a f. é. julius hó 1-től kezdve már az adóhivatal sem veszi el.

x **Neumann M.** Az ország legnagyobb és legrégibb férfiruha czége, ajánlja dusan felszerelt tavaszi és nyári idényre szükségelt ruházatokat. A czég az európai divatakadémia Drezdában egy félszázad előtt lett alapitva és a legjobb hirnévnek örvend.

x **Hölgyek figyelmébe.** Női felöltők, női kalapok, blouosok, napernyők, leszállitott árban kaphatók Rózsa Lajos női divattermében Debreczen, Kistemplombazár.

x **Halmágyi Sámuel** legnagyobb női felöltő áruházában a tavaszi és a nyári idényre megérkeztek dusválasztékban a legszebb és legujabb *napernyők, övök, blouzok, costümök és nyakkendők*. Feltünő olcsó árak.

x **Hivatali helyiségül,** esetleg *ipari czélokra raktárnak* stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben, akár két részre osztva, olcsó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Irodalom és müvészet.

* **Magyar irók** élete és munkái, a Magyar Tudományos Akadémia megbizásából irta Szinnyei József kir. tanácssos, a Magyar Nemzeti Muzeum Hirlap-könyvtár őre. VI. kötet, 9 füzet Kovács—Kozocsa. Megjelenik január, április, julius és október 15-én öt-öt iven. Előfizetési ára egy évre 2 frt.

Szinház és kalap.

Párisban a szinházi kalapkérdés még mindig megoldatlan. — A szinházi igazgatók a földszinti és erkélyüléseken nem merik a kalaptilalmat kibocsátani, — Egyedül a Nagy Opera és a Comedie Francaise igazgatói bátorodtak neki. Ebben a két szinházban nemcsak hallani, de látni is lehet azt, a mi a szinpadon történik. És a két szinházban drákói szigorral is hajtják végre a kalapviselési tilalmat. Keservesen kellett ezt tapasztalnia pár nap előtt egy olyan hölgynek, a ki pár év előtt még Franczia ország első hölgye, ugyanis a köztársaság elnökének felesége volt. A Comédie Francaise-ban játszódott le a jelenet, Donnaynak „Az áradás" czimü darabja bemutató estélyén. A földszinti zsölyék első sorában egy még fiatalos külsejü, rendkivüli elegánczával öltözött hölgy jelent meg. Sötét hajat a legujabb divatu kalap fedte, ugy látszik, a kalapnak is ez volt a premiéreje. — A jegyszedő azonban éber volt. Odalépett a hölgyhöz és udvariasan szólt neki :

— Asszonyom, rendeleteink tiltják a földszinten a kalapviselést.

A hölgy meglepetve megfordul, feláll és kimegy a folyosóra.

— Hogyan ? Nem tarthatom fönn a kalapomat ?

— Semmi szin alatt, asszonyom.

— Tudja, hogy ki vagyok ?

— Nincs jogom arra, hogy a szinházlátogatók neveit kutassam, — felelt udvariasan a jegyszedő.

— Én Casimir Perierné vagyok !

— Szabályaink nem tesznek különbséget az előkelők és szegények, a magas állásuak és egyszerü emberek közt.

— Hát épenséggel nem tarthatom fönn kalapomat.

— Ha önnel szemben kivételt teszek, asszonyom, elvesztem kenyeremet és ezt ön bizonyára nem akarja . . .

Az előkelő hölgy bosszusan harapdálja ajkait s a ruhatárban elkéri köpenyegét és elkeseredve távozik a szinházból, a mely csak szindarab-premiereket rendez, a kalap-premiereknek pedig esküdt ellensége. Igy esett, hogy a franczia köztársaság volt elnökének és egy negyvenszeres milliomosnak a felesége távozni volt kénytelen a Comedie Francaise-ből, pár perczczel előbb, hogy a függöny felgördült.

CSARNOK.

Egy álmodozó naplója.

Irta: **Ifj. Hegedüs Sándor.**

Lassan kezdett a hold emelkedni ; kicsiny, keskeny képe volt nagyobb egy arasznyinál, az is meggörbül és fölkunkoritotta vékony arczvonásait. Szeme még alig világolt, csak éppen hogy pislogott, de elég volt arra, hogy rátaláljon a halványarczu legényre, ki fehér párnáján pihent. Összenéztek és tekintetük találkozott.

— Én a hold fejedelme vagyok, szememben csodás erőt hordok, melylyel uralkodni tudok mindenkin, minden lágylelkü emberen. Te is az én hatalmam alatt állasz ; halvány arczodra ha ránézek, hatalmam van fölötted. Csoda-e ez, hisz nekem egész lelkem arczomban van, szemem erejében, azzal élek, azzal uralkodom.

Ezzel elhallgatott s följebb kapaszkodott.

A halavány legény felelgetni kezdett:

— Tudom, hatalmad van felettem, de ez az én boldogságom. Te fejedelemnő vagy, ezüsttől ragyogó ábrázattal, én meg egy halovány arczu legény vagyok, a kinek összes öröme a te fehér képedben van.

A fehér arczu tünemény meg lehetett elégedve, mert nagy büszkén még magasabbra szállt s halovány fénynyel sejtelmesen világitani kezdett.

Ez az első találkozás, mikor először találtak egymásra a kis szobában, az ezüstszinü néma hold s az ábrándozó legény. Minő messze vannak egymástól s lelkük mégis találkozott, pedig más világból valók. Az egyik egy leégett öreg terület, a másik oly ifju és oly bohó. A hold felcsuszott az az ablak fölé s csak halovány fénye ért a szobába már, de ő maga egy időre tovább ment, utjaik szétváltak, hogy aztán ismét találkozzanak és elmondják egymásnak, pár szóban csak, ami lelkünket összetaátja, majd szétszakitja. Egy kis dráma dióhéjban, bágyadt mosolyból és holdsugarakból összeszőve.

Csütörtök. A hold képe kissé haragos volt, mikor a tetőhöz ért, mely mögül belátott a kis szobába, arcza kissé teltebb volt, mint előző nap, de azért nagyon hosszukás. Egymásra néztek, soká — szótlanul ; a halavány legény szólt először :

— Lelked ezüstfehár, szined különös, én mindig a szinét keresem meg a léleknek s aztán abban gyönyörködöm. A te szined szép, különös szép. olyan rejtélyes szép. Mindig felőled álmodom ; csendes, méla arczod, csodás rejtély nekem, benne van egész ifjuságom, rajongó lelkesedésem ; szeretnék folyton igy álmodozni veled, hogy ketten megértenénk egymást s senki más nem azt, amit mi gondolunk. Te hatalmas vagy, én gyenge, erőtlen. Ha fényes képed felragyog, én bágyadtan hatalmad alá kerülök. Miért nem lehet közeledni hozzád ? Hideg, kimért tekinteted megőrzi a távolságot ; jer közelebb te, jer, vidits fel engem, a küzködőt és szánj meg fehér mosolyoddal.

A másik felelgetni kezdett :

— Jól van, most tisztán látok már, de arczod olyan halavány. Két három nap mulva teljesen megismerlek, hisz nincs könnyebb, mint megérteni téged. Lelked ott ül két szemedben, mely halovány arczodbó felém ragyog. Már is sejtem, mi van lelked fenekén. Most egy köny pereg le bágyadt képeden, majd a másik szemből is előbugyggyan ; szegény, szegény barátom, sajnállak tégedet. Ma tovább nem beszélhetek, még nagy utam van hátra, de bizton hiszem, mire ujra látlak, fölszárad ez a két bolongos könycsepp, mely akaratlanul felszökött. Addig pihenj és álmodozz tovább. Mire ujra látsz, arczom is teltebb lesz, szemem meg élesebb, hogy még jobban lelkedbe nézhessek a szemeden át, melynek üvegablakán keresztül bensőbe kémlelek.

S a hold eltünt az ablak elől, egy napra ujra tovább futott, hogy megkerülje a földkerekét, arczát meg kihizlalja még mosolygóbbra, mint azelőtt. Egy nap elmult, lázas izgatott nap, tele küzdéssel, szenvedéssel ; a rohanó élet vitte a bá-

gyadt ifjut, szélsebesen küzködő fogatagában, hogy mire megjött az este, csak odarogyott szépen puha párnájára. Még fáradtabb volt, még halaványabb, hogy a holdnak még több öröme teljék benne.

Péntek este volt, az égen bárányfelhők usztak foltozott csapatokban, a hold fél képét föléjük tolta s ugy nézett vissza az elhagyott ködbirodalomra; nedves, semmis ország az; ő hozzá képest csak olyan mint az a páraköd, mely a kuzdő emberek verejtékéből száll a város fölé, hogy azt, pihenőre térve, betakarja. Fenn pedig, a pára- és a felhőbirodalom fölött, feltétlen és egyedüli ur a szelig hold fejedelme.

Szeme jobban ragyogott már, mint előző este, jobb kedve is volt, mikor barátját megismerte, talán tetszett neki ez az álmodozó, szenvedő arcz, mely fölött ő tejhatalommal uralkodik.

— Elkábultál, talán szemem ereje bánt tégedet, pedig még igazi ragyogását nem is ismered, ez még csak félerőm, most gyüjtöm lassan össze azt, hogy aztán teljes pompával ragyogjék a föld felett, majd meglátsz akkor teljes valómban, teljes ragyogásokban, szegény, szegény barátom.

S a hold ott ragyogott az ágy körül ezüstfehér sugaraival, hogy még jobban izgassa megtört imádóját.

(Vége köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1899. május hó 18 án.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4% —	119.60	120.—
„ vasuti beruházási köt. 4½%	120.75	121.75
„ koronajáradék 4% — —	97.20	97.60
„ regále vált. köt. 4½% —	100.25	101.25
Osztrák aranyjáradék 4% —	119.50	120.—
Egységes államkötvény 4²/₁₀%	100.75	101.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	138.25	139.25

Részvények:

Magyar hitelbank részvény —	386.50	387 —
Osztrák hitelbank részvény —	357.90	358.10
Magyar ipar- és keresk. bank. r.	101 50	102.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogban 4%-os sorsj.	122.50	123.50
„ „ 3%-os „	103.50	104.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	119.50	120.50
Magyar vörös keresztsorsjegy	11.25	11.75
Osztrák „ „ —	20.40	20.90
Olasz „ „ —	12.75	13.25
Bazilika sorsjegy — — —	6.90	7.40
Jó-sziv „ — — —	3 60	4.—

Pénznemek:

Cs. és kir. arany — — —	5.66	5.74
20 márkás arany — — —	11.78	11.82
20 frankos arany — — —	9.55	9.59
1 Sovereigns — — —	12.05	12.09

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. május 17-én.

Lehetős vételkedv és elegendő kinálat mellett, ma mintegy 20.000 mm. buza kelt változatlan árakon.

Rozs ára nem változott.

Tengeri ára 5 krral drágább lett.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 200 mm. 80 k. 9·37 forinton, 100 mm. 79·7 k. 9 37 forinton, 350 mm. 78·5 k. 9·37 forinton, 500 mm 80 k. 9.25 frton, 200 mm. 79 k. 9·74 frton mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az üzlet irányzata ma valamicskével szilárdult. A Bánátból rozsdahirek jöttek és miután azt is jelezték, hogy több vidéken esőzés állott be, ez fedezési kedvet keltett. A Tiszavidékről és Felső-Magyarországból pedig eladási megbizások jöttek.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza májusra 8.99, 9.—, 8.98,
„ októberre 8.95, 8.94, 8 98, 7.95,
Rozs októberre 6.44, 6.48,
Zab májusra 0.—, 0.—,
„ októberre 5.41,
Tengeri májusra 4,49,
„ juliusra 4.59, 4 58,
Repcze augusztusra —.—,

Délutáni határidőüzlet.

Délután 4½ órakor a következők voltak a záróárfolyamok:

Buza májusra	8.90— 8.91
„ októberre	7.95— 7.96
Rozs októberre	6.43— 6.45
Zab májusra	5.60— 5 65
„ októberre	5.42— 5.44
Tengeri 1899. májusra	4.51— 4.52
„ juliusra	4.58— 4.59
Repcze augusztusra	12.25—12.35

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda
Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.
Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

3375. tkv. sz.

1899.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. tszék, mint tkvi hatóság által a derecskei nevelésügyi alapitvány végrehajtatónak özv. Szőllősi Imréné és társai derecskei lakos végrehajtást szenvedettek Méhész Károly késedelmes árveréseni vevő veszélye és kárára 60 frt tőkekövetelése és járulékai kielégitése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében ezen tkvi hatóság területén lévő a derecskei 6200. sz. tjkvben A. I. 1949. hr. szám alatt felvett 254. sorszámu házas telekre 160 frtban, a derecskei 113 fz. tjkvben A. I. 6184. hr. szám alatt foglalt ingatlanra 66 frt 10 krban, végre a derecskei 1583. sz. tjkvben A. I. 3325. 6183. és 4859. hr. szám alatt foglalt ingatlanokra 110 frt 20 krban megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik, s foganatositására határidőül **1899. évi junius hó 5-ik napjának délelőtti 9 órája** Derecske község házához tüzetik ki.

Venni szándékozók bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 16 frtot, 6 frt 61 krt és 11 frt 02 krt tartoznak készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

A vételár 3 részletben fizetendő és pedig az első részlet az árverés napjától számitott 30 nap alatt, a második részlet ugyanazon naptól számitott 60 nap alatt, a harmadik részlet ugyanazon naptól számitott 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától a fizetés napjáig 6% kamat fizetendő.

Ezen árverés feltételei a hivatalos órák alatt a tkvi hatóságnál és Derecske község házánál megtekinthetők.

Debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság 1899. évi ápril hó 10-én.

Nagy Károly,
kir. táblai biró.

497—1—1

VALÓDI
LINOLEUM
PADLÓZOMÁNCZ
Fontos háziasszonyoknak!
puha padlóra
minden szinben.
Törv. védve.
Bejegyzett védjegy: VAS LOVAG.
Nincs többé ragadós szobapadló! Linoleum padlózománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörü fénye van és elérhetlen tartósságu.
Többször megtörtént, hogy az **Eisenstädter-féle Linoleum** helyett utánzatokat kaptak a vevők, figyelmeztetjük tehát a t. vevő közönséget, hogy mindig és csakis **Eisenstädter-féle Linoleumot** kérjen a *vas lovag* védjegygyel.
LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR
EISENSTÄDTER TESTVÉREK, Bécs.
Debreczenben kapható:
Békés Emil
Csanak József,
Félegyházi János,
Francsics és Jóna,
Fritsch Károly,
Ganofszky Lajos,
Geréby Fülöp,
Kohn Lajos,
Kontsek Géza
Leidenfrost Gyula,
Parti Ferencz,
Rickl József Zelmos
Roth Antal,
Sesztina Lajos
Szabó Zsigmond,
Térei József,
czégeknél.
222—6—1

Félszázad óta
Aranyérem Páris, London.
kitünőnek elismert
Dr. Sichulszky-féle
Aranyérem Pécs, Temesvár.
Arczkenőcs és mosdóviz.
Ezen készitmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhirök és bámulatos hatásuk képezik. Megbizható sikerrel használtatnak szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátlansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr, egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóviz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpaszappan 25 kr.
JOLIESSANTE-CRÉME
bőrfinomitó és szépitő szer.
Kitünő hatással bir a bőr finomitása és szépségének előmozditására, valamint a pattanások s kiütézek elüzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.
JOLIESSANTE-PUDER
fehér, rózsa és sárga szinben.
Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arczra láthatatlanul tapadva, annak kellemes szint ad. Egy nagy doboz ára 80 kr, egy kis doboz 50 kr.
JOLIESSANTE-FOGPOR
legegészségesebb fogpor a fogak tisztitására, odvasodásuk és büzödésük eltávolitása s megóvására, mely által egyuttal a foghusra is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.
JOLIESSANTE-SZAPPAN
már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilettészappan. A bőrt finommá és simává teszi, valamint előmozdilja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánatra mintadarabok ingyen adatnak. Egy darab ára 40 kr.
Haj-Restorer
biztos szer a megőszült haj eredeti természetes szinének visszaállitására. Egy üveg ára 1 frt.
Valódi minőségben kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készitőnél Kassán. — Debreczenben: Tóth Béla gyógyszertárában (Tisza-palota). S. Rochlitz Árthur gyógytárában, főtér, 2144., Tamássy-féle ház. Mihalovits István gyógyszertárában.
466—20—3

Teutsch-féle borok raktára.

Szőlő kötő háncs, 99% kékkő szőlő permetezésre.

A közelgő ünnepekre ajánlom valódi és tisztán kezelt Erdélyi hegyi palaczk és asztali **boraimat Teutsch B. József** segesvári pinczéiből.

Naponta frissen főzött valódi **Prágai sonka** különösen gyomorbajban szenvedőknek.

Gróf Andrássy Zemplénmegyei uradalmából tiszta és természetes **friss vaj.**

Gróf Csáky Albin Szepes-mintszenti uradalmából kitünő izü kövér **kárpáti sajt**, ugyszintén mindenkor friss gyenge liptói turó, **Erdélyi szalámi**, mint kirándulásokra igen alkalmas étkezési czikkek.

Tóth Kálmán

füszer és csemege üzlete

Piacz- és Szt.-Anna utcza sarok.

491—2—1

Gyorsan száradó borostyán szobapadló máz puha és kemény fára, jutányos árakban.

Frissen darált mák és vékony héju dió.

Cs. és kir. udvari szállító.

Van szerencsém a nagyérdmü közönséggel tudatni, hogy 15 év óta fenneálló

butorraktáramat

megnagyobbitottam és a mai naptól kezdve Szikszai-ház a főtrafikkal szemben helyeztem át, hol ugy, mint eddig, ezentul is üzletemet a legszolidabb alapon fogom tovább folytatni. Az eddigi irántam tanusitott pártfogásáért köszönetet mondva kérem a n. é. közönséget, hogy bizalmukkal továbra is megszerencséltetni méltóztassék.

Teljes tisztelettel **Killer Ede.**

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

Az

ESZÉKI SPITZER-KENÖCS

és az

Eszéki SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben csakis mint eddig, ezentul is

ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban

készül és megrendelhető.

Szeplőket

és

májfoltokat

valamint az összes

bőrtisztátalanságokat

biztosan eltávolit.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs . . **35** kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóviz . **40** „
1 drb. valódi Salvator-szapan . . **50** „
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 szinben . . . . . **50 kr. és 1 frt.**
1 tégely kézpaszta . . . . . **60 kr.**

FIGYELMEZTETÉS!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beigtatott védjegygyel el van látva és kéretik a t. közönség csakis **DIENES**-féle eszéki kenőcsöt és szapant kérni.

Gépek eladása.

Alulirott czég debreczeni ipartelepünkön következő gépeket bocsátjuk eladás alá a **legolcsóbb árak mellett**, u. m.:

több 10, 8 és 4 lóerejü locomobil, 8 és 4 lóerejü cséplőgépek, Sack-féle 1-es és 2-ős ekék,

boronák, szecskavágók, tengerimorzsolók, vetőgépek, buzatisztitórosták, borsajtók, tüzi fecskendők, tizedes mérlegek,

24 czolos kövü daráló malom szijjas szerkezettel, végül **ruhamosó és vegytisztitó intézetek részére gőzfejlesztő kazán.**

Kisebb és nagyobb festő rézüstök, gőzölők, czentrifugal ruhacsavaró és ruhamosó gépek.

A gépek jóságáért teljes jótállást vállalunk.

Egyidejüleg van szerencsénk a nagyérdemü gazdaközönséggel tudatni, hogy ipartelepünkön elvállalunk

gőzmalmok berendezéseit,

szabadalmazott kettős müködésü pótszalmarázók készitését cséplőgépekhez, valamint a **Bajzáth-féle szabadalmazott kosárbetétek szállitását, kutszivattyuk beállitását és javitását,**

Gőzkazán munkálatokat, gépek javitását, minden a technika körébe vágó uj alkatrészek és gépek készitését.

Gépolaj gyári áron. 446—0—4

Medgyessy L. és Társa,

első hazai különlegességi gépgyár Debreczenben

Deák Ferencz-utcza 22. sz., a törvényszéki palota szomszédságában.

5251.
1899.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város által a csapó-kertben az iskola telek mellett előállitandó **kisdedóvoda és óvónői lak épitési munkáinak biztositására** zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A biztositandó egyes munkák következőleg vannak előirányozva:

I.	Föld-, kőmüves-, elhelyező-, kőfaragós tetőfedő-munka	6054 frt	05 kr.
II.	Ácsmunka	2017 „	01 „
III.	Bádogosmunka	479 „	50 „
IV.	Asztalos-, lakatos-, mázoló- és üvegesmunka	1229 „	40 „
V.	Vasnemüek	627 „	30 „
	Összesen	10407 frt	36 kr.

Tizezernégyszázhét forint 36 krajczár.

A versenytárgyalásban részt vehet minden kellően képesitett iparos vagy vállalkozó.

A munkálatok fenti csoportok szerint külön-külön, vagy együttesen is kiadatnak.

Minden ajánlattevő köteles a pályázata tárgyát képező munka előirányzati összegének megfelelő 5% bánatpénzt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a folyó évi május hó 25-én délután 5 óráig a városi házipénztárnál letenni s a letéti jegyet ajánlatához mellékelni.

Az ajánlatba hozandó engedmény vagy egységárak olvashatóan, tisztán és betüvel is kiirandó.

Ajánlattevő ajánlatában köteles kijelenteni, hogy a tervet, költségvetést, vállalati feltételeket, a helyi viszonyokat ismeri s azokat magára kötelezőnek elvállalja.

A kellően bélyegzett irásbeli, zártajánlatok **folyó évi május hó 25-én délután 5 óráig** a polgármesteri hivatalhoz nyujtandók be.

A beérkezett ajánlatok folyó évi május hó 26-án délelőtt 10 órakor a városház nagytanácstermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkésve beadott, távirati vagy utóajánlatok, valamint hiányosan kiállitottak figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok közzül szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkálatok biztositásáról más uton gondoskodhassék.

Minden ajánlattevő ajánlatával a felbontástól számitott 30 napi kötelezettségben marad.

A terv, költségelőirányzat, vállalati feltételek a mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1899. május 1-én.

458—2—2

A városi tanács.

„Csokonai“ nyomda nyomása. 1899.